

CONSILIUL SUPREM PENTRU
ȘTIINȚĂ ȘI DEZVOLTARE
TEHNOLOGICĂ AL ACADEMIEI
DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

SUPREME COUNCIL ON
SCIENCE AND TECHNOLOGICAL
DEVELOPMENT OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA

HOTĂRÎRE

17 iulie 2008

Nr. 130

mun. Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectelor pentru tineri
cercetători pentru finanțare pe anul 2009

În conformitate cu prevederile art.61, pct. (1) al Codului cu privire la știință și
inovare Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al Academiei de
Științe a Moldovei **H O T Ă R Ă Ș T E:**

1. Se aprobă:

a) Lista proiectelor (în derulare) pentru tinerii cercetători ce vor fi finanțate în
anul 2009, conform anexei 1.

b) Lista proiectelor (cu începere din anul 2009) pentru tinerii cercetători ce vor fi
finanțate în anul 2009, conform anexei 2.

2. Executarea prezentei hotărâri se pune în sarcina membrului corespondent Ion
Tighineanu, vicepreședinte al A.Ș.M.

**Președinte al A.Ș.M.
academician**

Gh. DUCA

**Secretar științific
general al A.Ș.M.
academician**

B. GAINA

Proiecte independente în derulare pentru tineri cercetători

Direcția strategică 1. Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Moldovei în contextul integrării europene:

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Organizația, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
08.819.07.01F	Elemente greco-latine în limbile europene de largă circulație (română, franceză, italiană, engleză, germană și rusă)	2008-2009	AȘM, Institutul de Filologie, dr. Hanganu Aurelia	100,0
08.819.07.02F	Cercetarea arheologică a așezării dacilor liberi de la Pruteni	2008-2009	AȘM, Institutul Patrimoniului Cultural, dr. Vornic Vladimir	95,0
08.819.07.03F	Probleme actuale ale politicii europene de securitate și apărare. Implicații asupra Republicii Moldova	2008-2009	AȘM, Institutul de Istorie, Stat și Drept, dr. Manolache Constantin	80,0
08.819.07.04A	Proza basarabeană din secolul XX. Text, context, intertext	2008-2009	AȘM, Institutul de Filologie, dr. hab. Burlacu Alexandru	150,0

Direcția strategică 2. Valorificarea resurselor umane, naturale și informaționale pentru dezvoltarea durabilă

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Organizația, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
08.819.08.01A	Fundamentarea mecanismului de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii exportatoare de mărfuri și servicii de producție proprie	2008-2009	AȘM, MEC, Institutul de Economie, Finanțe și Statistică, dr. Aculai Elena	120,0
08.819.08.02A	Elaborarea tehnologiilor de obținere a biomasei algale ieftine prin utilizarea în calitate de mediu de cultivare a apelor reziduale	2008-2009	MET, Universitatea de Stat din Moldova, membru corespondent Șalaru Vasile	120,0

08.819.08.03F	Bioaditive nutraceutice imunostimulente, antianemice și antidiabetice noi în baza biomasei de spirulină cu conținut prognozată de principii bioactive și bioelemente (fier și crom) metabolizate	2008-2009	AȘM, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, Ciumac Daniela	100,0
08.819.08.04F	Cercetarea și elaborarea metodelor și tehnicilor actuale adecvate Republicii Moldova în contextul strategiilor de integrare europeană	2008-2009	MET, Academia de Studii Economice din Moldova, dr. Pârțachi Ion	100,0
08.819.08.05A	Reducerea răspândirii în mediul înconjurător a reziduurilor centralelor electrice termice (CET) prin utilizarea lor la producerea materialelor de construcții (amestecuri uscate pentru construcții, betoane celulare, grunduri, chituri și masticuri, lacuri și vopsele)	2008-2009	MET, Universitatea Tehnică a Moldovei, dr. hab. Rusu Ion	120,0
08.819.08.06A	Argumentarea economică a activităților de producere în sectorul agrar al Republicii Moldova	2008-2009	MAIA, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, dr. Stratan Alexandru	120,0

Direcția strategică 3. *Biomedicina, farmaceutica, menținerea și fortificarea sănătății*

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Instituția, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
08.819.09.01F	Optimizarea metodelor de separare și crioconservare a sângelui ombilical – sursă de celule stem hematopoetice	2008-2009	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu”, Nacu Viorel	65,0
08.819.09.02F	Profilaxia precoce și tratamentul preventiv al patologiei sistemului nervos la copii	2008-2009	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu”, dr. hab. Iliciuc Ion	70,0
08.819.09.04F	Influența hipoxiei asupra capacităților funcționale ale sistemului cardiopulmonar	2008-2009	Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie, dr. Ciochină Valentina	120,0
08.819.09.05A	Elaborarea metodei de ameliorare psihomotorie a pacienților cu maladia Dawn și stări psihologice a familiei	2008-2009	IMSP Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului, dr. hab. Ețco Ludmila	80,0

08.819.09.06F	Unele aspecte imuno-genetice ale polipozei rinosinuzale	2008-2009	IMSP Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, dr. Tudor Elena	80,0
08.819.09.08F	Studierea morfologiei spermei de taur la acțiunea stresului hipo- și hipertermic	2008-2009	Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie, Mereuță Ion	20,0

Direcția strategică 4. *Biotehnologii agricole, fertilitatea solului și securitatea alimentară*

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Instituția, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
08.819.04.01A	Optimizarea productivității și calității recoltei soiurilor de struguri de masă în baza aplicării bioregulatorilor de creștere	2008-2009	MAIA, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, dr. hab. Derendovscaia Antonina	60,0
08.819.04.02A	Elaborarea tehnologiilor de fabricare a produselor lactate combinate cu proprietăți curativ-profilactice în ambalaj modern	2008-2009	MAIA, Institutul de Tehnologii Alimentare, dr. Coev Ghenadie	70,0
08.819.04.03F	Studiul procesului de matanogeneză și elaborarea tehnologiilor de sinteză a vitaminei B ₁₂ de uz furager	2008-2009	AȘM, Institutul de Microbiologie și Biotehnologie, Valuța Ana	20,0

Direcția strategică 5. *Nanotehnologii, inginerie industrială, produse și materiale noi*

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Instituția, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
08.819.05.01F	Sinteza clusterilor fierului și obținerea nanoparticulelor de feriti	2008-2009	AȘM, Institutul de Chimie, m.c. Turtă Constantin	85,0
08.819.05.02A	Elaborarea tehnologiilor de obținere a suprafețelor nanostructurate a implantelor dentare din titan	2008-2009	MS, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemițanu”, dr. hab. Nicolau Gheorghe	110,0
08.819.05.03F	Generarea luminii neclasice pentru tehnologii moderne de comunicații: investigații teoretice cu realizări experimentale	2008-2009	AȘM, Institutul de Fizică Aplicată, dr. hab. Enachi	150,0

			Nicolae	
08.819.05.04F	Modelarea matematică a comportării materialelor în funcție de factorii de structură și istoria acțiunii exterioare	2008-2009	MET, Universitatea Tehnică a Moldovei, dr. Marina Viorica	70,0
08.819.05.05F	Proprietățile optice și de transport ale superrețelelor formate din puncte cuantice	2008-2009	MET, Universitatea de Stat din Moldova, membru cor. Pocotilov Evghenii	120,0
08.819.05.06A	Sinteza și studiul compușilor coordinativi noi ai elementelor de tip 3d eficienți în elaborarea biotehnologiilor avansate	2008-2009	AȘM, Institutul de Chimie, dr. hab. Bulhac Ion	110,0
08.819.05.07F	Excitațiile elementare ale unui sistem bidimensional de electroni și goluri în cadrul celor mai de jos nivele Landau în diferite stări cuantice	2008-2009	AȘM, Institutul de Fizică Aplicată, acad. Moscalenco Sveatoslav	120,0
08.819.05.08F	Spectrele energetice ale purtătorilor de sarcină în suprarețelele 3-dimensionale formate din puncte cuantice de diferită formă: influența parametrilor materiali și a dezordonării slabe	2008-2009	MET, Universitatea de Stat din Moldova, dr. Nica Denis	30,0
08.819.05.09F	Derivații simetrici ai hidrazinei – liganzi pentru asamblarea sistemelor polinucleare: sinteza și studiul compușilor coordinativi ai metalelor 3d	2008-2009	AȘM, Institutul de Chimie, Dragancea Diana	30,0
08.819.05.10A	Efecte spintronice în nanostructuri semiconductoare cu polarizare electrică	2008-2009	AȘM, Institutul de Inginerie Electronică și Tehnologii Industriale, dr. Cârlig Sergiu	30,0

Direcția strategică 6. Eficientizarea și asigurarea complexului energetic și securității energetice, inclusiv prin folosirea resurselor renovabile

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Instituția, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
08.819.06.01A	Determinarea intensității energetice la producerea și prelucrarea primară a strugurilor și a vinului și elaborarea măsurilor de micșorare a ei	2008-2009	MAIA, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, dr. hab. Erhan Fiodor	90,0

Proiecte independente pentru tineri cercetători ce vor demara în anul 2009

Direcția strategică 1. Edificarea statului de drept și punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric al Moldovei în contextul integrării europene.

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Organizație, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
F	Instituțiile administrative locale din Basarabia: 1812-1861. Documente și materiale	2009-2010	Instiutul de Istorie, Stat și Drept, dr. Felea Alina	150,0
F	Graiurile moldovenești din sud-estul Ucrainei	2009-2010	Institutul de Filologie, dr. Stela Spînu	100,0
A	Crearea infrastructurii de eficientizare a participării comunității științifice din Republica Moldova la Programul Cadru 7	2009-2010	Institutul de Filozofie, Sociologie și Științe Politice, Porcescu Sergiu	190,0

Direcția strategică 2. Valorificarea resurselor umane, naturale și informaționale pentru dezvoltare durabilă

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Organizație, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
A	Studiul răspândirii echinococoziei la câinii vagabonzi din mun. Chișinău, elaborarea măsurilor de profilaxie și tratament	2009-2010	Institutul de Zoologie, dr. Rusu Ștefan	135,0
A	Tehnologii noi de obținere a preparatelor antioxidante de origine naturală	2009-2010	Universitatea de Stat din Moldova, dr. Zosim Liliana	150,0
F	Procesarea drojdiilor rezultate în urma vinificării în scopul obținerii carbohidraților pentru utilizarea în diverse domenii	2009-2010	Institutul de Microbiologie și Biotehnologii, dr. Topală Lilia	110,0
A	Modelarea relației constrângere-creștere economică în cadrul dezvoltării durabile	2009-2010	Institutul de Matematică și Informatică, dr. Fonoberova Maria	150,0
A	Elaborarea modelului de protecție a intereselor participanților în cadrul pieții financiare a Republicii Moldova	2009-2010	Institutul de Economie, Finanțe și Statistică, dr. Cuhal Veronica	120,0

A	Cercetarea diversității floristice și fitocenotice a ariilor protejate de stat din luncile bazinelor râurilor Ciubuc	2009-2010	Grădina Botanică (Institut), dr. Postolache Dragoș	120,0

Direcția strategică 3. Biomedicina, farmaceutica, menținerea și fortificarea sănătății

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Organizație, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
F	Corelare între polimorfismul fermenților biotransformării xenobioticilor și cancerului colorectal în populația Republicii Moldova: aspecte farmacogenetice	2009-2010	Centrul Național de Sănătate a Reproducerii și Genetică Medicală, dr. Varzari Alexandru	100,0
F	Optimizarea obținerii celulelor insulinoproducătoare (Beta-pancreatice) și elaborarea metodei experimentale de transplantare în diabet zaharat de tip I	2009-2010	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemișanu”, dr. Bîtcă Angela	120,0
A	Completarea profilurilor metilice ale ADN în leucemiile manifestate	2009-2010	Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N.Testemișanu”, dr. Popescu Victor	80,0

Direcția strategică 4. Biotehnologii agricole, fertilitatea solului și securitatea alimentară

Codul (cifrul) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Organizație, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
A	Studierea utilizării antioxidanților naturali în fabricarea produselor acido-lactice	2009-2010	Universitatea Tehnică a Moldovei, dr. Macari Artur	90,0
A	Elaborarea și implementarea tehnologiei de demetalizare a băuturilor cu utilizarea sorbanților anorganici autohtoni	2009-2010	Institutul Național pentru Viticultură și Vinificație, dr. Degteari Natalia	80,0
A	Optimizarea tehnologiei obținerii polenului	2009-2010	Universitatea Agrară de Stat din Moldova, dr. Dabija Tatiana	80,0
A	Elaborarea tehnologiei performante de dublare a cromozomilor la porumb	2009-2010	Institutul de Genetică și Fiziologie a Plantelor, dr. Rotarencu Valeriu	70,0

Direcția strategică 5. Nanotehnologii, inginerie industrială, produse și materiale noi

Codul (cifru) proiectului	Denumirea proiectului	Termenul realizării proiectului	Organizație, conducătorul proiectului, gradul științific	Volumul de finanțare pe anul 2009, mii lei
A	Optimizarea tehnologiei decapării PEC pentru meso- și nanostructurarea nitrurii de galiu	2009-2010	Universitatea Tehnică a Moldovei, dr. Popa Veceslav	150,0
F	Studiul materialelor electrochimice noi nanostructurate în baza aliajelor grupei fierului și proprietățile lor mecanice, tribologice și corozive	2009-2010	Institutul de Fizică Aplicată, dr. Țiņțaru Natalia	150,0
A	Materiale compozite polimerice pentru optoelectronică	2009-2010	Institutul de Fizică Aplicată, dr. Ciornea Viorel	150,0
A	Elaborarea metodelor de sinteză, studiul fizico-chimic și electrochimic al compușilor coordinativi polinucleari ai unor metale de tranziție în baza dioximelor și tiosemicarbazidei	2009-2010	Institutul de Chimie, dr. Cocu Maria	120,0
F	Cercetarea eficienței termoelectrice a nanostructurilor semimetalice obținute prin diverse metode sub acțiunea factorilor externi	2009-2010	Institutul de Fizică Aplicată, dr. Khamidullin Rustam	150,0